

Interim rapportage
Verbijzonderde Interne Controle 2023

Inhoud

Managementsamenvatting	3
Scope	4
Risicobeheersing BSGR	4
VIC processen	4
Controle- en rapporteringstoleranties	4
Controletolerantie	4
Verantwoordingsgrens	5
Rapporteringstoleranties	5
Uitvoering	6
Inkopen & aanbestedingen	6
Personeel	7
Betalingsverkeer	8
Memoriaal boekingen	9
Automatisering	10

Managementsamenvatting

Door gewijzigde wetgeving is vanaf verslagjaar 2023 niet de accountant maar het Dagelijks Bestuur degene die verantwoording aflegt over de (financiële) rechtmatigheid van het gevoerde beleid, in de vorm van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. De accountant controleert vervolgens de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid. Om te kunnen komen tot een rechtmatigheidsverantwoording is het bestuur verplicht om zorg te dragen voor de toetsing van de rechtmatigheid van het financiële beheer. Deze toetsing vindt plaats middels een verbijzonderde interne controle op de processen binnen BSGR. Bij de interne controle op de processen is voor 2023 gekozen voor een risicogerichte aanpak op basis van opgestelde risico-controlematrices per proces.

In deze interim rapportage wordt gerapporteerd over de belangrijkste bevindingen inzake de verbijzonderde interne controle (VIC) over het eerste halfjaar van 2023. Deze bevindingen hebben een adviserend karakter, zodat in overweging kan worden genomen of deze maatregelen van belang zijn om het proces verder in control te brengen of te houden. De adviespunten in deze rapportage zijn gebaseerd op zowel interviews (opzet) met medewerkers als geraadpleegde documentatie (bestaan/werking).

Om de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen de organisatie voldoende ingericht te hebben hanteert BSGR het “Three Lines of Defence-Model”. Dit model maakt gebruik van 3 verdedigingslijnes om de risico’s binnen de processen in beeld te brengen en beheersbaar te houden. De “three lines” bestaan uit het lijnmanagement, team financiën en control. De verbijzonderde interne controle werkzaamheden zijn uitgevoerd door de controller in samenspraak met lijnmanagement.

Aan hand van de uitgevoerde werkzaamheden over het eerste half jaar op de significante processen is een beoordeling van het risico per proces tot stand gekomen. Het risico per proces wordt gemeten door de kans en impact van de significante risico’s per proces te evalueren. De risicobeoordeling geeft aan in welke mate de bestaande beheersingsmaatregelen de significante risico’s per proces mitigeren. De interim werkzaamheden hebben geleid tot de volgende risicobeoordelingen per proces:

Proces	Risicobeoordeling
Personeel	Laag
Inkopen	Voldoende
(Europese) aanbestedingen	Voldoende
Betalingsverkeer	Laag
Afsluitprocedures & totstandkoming begroting	Voldoende
Treasury	Uitvoering jaareinde
IT omgeving	Voldoende

Hoog	Ruim onvoldoende beheersing van risico's Maatregelen direct vereist en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar
Medium	Onvoldoende beheersing van risico's Maatregelen vereist en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar
Voldoende	Voldoende beheersing van risico's Maatregelen overwogen (niet noodzakelijk) en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
Laag	Ruim voldoende beheersing van risico's Maatregelen niet noodzakelijk en reguliere monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig

Uit de interim werkzaamheden is naar voren gekomen dat er geen bevindingen zijn die de financiële rapporteringstoleranties overschrijden. De gerapporteerde bevindingen en aanbevelingen zijn voornamelijk gericht op procesverbeteringen en hebben geen directe materiële financiële impact. In het hoofdstuk “uitvoering” wordt een nadere toelichting gegeven op de detailbevindingen per proces.

Scope

Binnen de BSGR worden twee financiële hoofdstromen onderscheiden. Dit betreft enerzijds de eigen bedrijfsvoering waarover verantwoording wordt afgelegd in de reguliere P&C documenten. Anderzijds betreft dit de belastingopbrengsten waarover verantwoording wordt afgelegd in de belastingrapportage. De VIC werkzaamheden concentreren zich op de verantwoording over de eigen bedrijfsvoering. De belastingprocessen omtrent het heffen en innen van de belastingen ten behoeve van deelnemers worden separaat getoetst door de IT auditor Avensus. Hiervan wordt verslag gedaan in de vorm van de ISAE type II rapportage.

Risicobeheersing BSGR

Jaarlijks worden de risico's binnen BSGR geëvalueerd door de controller en hoofd bedrijfsvoering. Hierbij worden per proces de risico's geïdentificeerd waarbij de kans en mogelijke impact is uitgewerkt in een risico-controle matrix. Belangrijke risicocategorieën hierin zijn de geïdentificeerde frauderisico's en de significante risico's per proces. Op basis van de identificatie van de risico's zijn de beheersmaatregelen gedefinieerd die de risico's zouden moeten mitigeren (de zogenaamde bruto benadering).

Uit de evaluatie kunnen ook onderwerpen extra aandacht krijgen buiten de borging van de reguliere processen. Dit zullen voornamelijk onderwerpen zijn waarvoor in beginsel een meer dan normaal risico geldt voor het borgen van de getrouwheid en rechtmatigheid van daarmee samenhangende baten, lasten en balansmutaties. Processen die een meer dan normaal risico hebben of die qua omvang materieel zijn, worden niet gerouleerd maar jaarlijks getoetst. Daarnaast kunnen ook onderwerpen die bestuurlijk relevant zijn extra aandacht krijgen.

VIC processen

Op basis van de begroting/ realisatie en de significante risico's bepalen we de materiële transactiestromen binnen BSGR. Hierbij is rekening gehouden met de baten, lasten en balansmutaties. Aan hand van deze beoordeling zijn de significante processen geïdentificeerd. In het lopende boekjaar zal op basis van de uitgevoerde werkzaamheden nagegaan worden of bijstelling van de scope benodigd is. Onderstaand geeft de significante processen weer inclusief de timing van de uit te voeren werkzaamheden:

Proces	Timing
Personeel	Interim periode & Jaareinde
Inkopen	Interim periode & Jaareinde
(Europese) aanbestedingen	Interim periode & Jaareinde
Betalingsverkeer	Interim periode & Jaareinde
Afsluitprocedures & totstandkoming begroting	Interim periode & Jaareinde
Treasury	Uitvoering jaareinde
IT omgeving	Interim periode & Jaareinde

Controle- en rapporteringstoleranties

Controletolerantie

De controletolerantie is het maximale bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De Nota van toelichting bij het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) bepaalt dat de minimumeisen voor de goedkeuringstolerantie ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de totale lasten na toevoegingen reserves bedraagt en

ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de totale lasten na toevoegingen reserves. Het gaat om de grenswaarde waar beneden de in aanmerking te nemen fouten (< 1 %) of onzekerheden (< 3 %) moet blijven om een goedkeurende controleverklaring te kunnen krijgen. Onderstaand geeft schematisch de toleranties weer:

Minimumeisen t.b.v. strekking controleverklaring				
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% - < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-
Benoeming fouten		Van materieel belang	Van wezenlijk belang	

Processen c.q. deelprocessen die een totaal aan transacties genereren die op jaarbasis op of boven deze controletolerantie uitkomen zijn dus kwantitatief materieel voor de uitvoering van de VIC controlewerkzaamheden en worden ook als zodanig behandeld in de uit te voeren werkzaamheden.

Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens voor bevindingen vanuit de VIC werkzaamheden volgt de toleranties zoals opgenomen in het controleprotocol/ normenkader en is bepaald op 1% van de totale lasten van BSGR, inclusief de toevoegingen aan de reserves voor geconstateerde fouten. Voor onzekerheden wordt het percentage gehanteerd van 3% van de totale lasten van BSGR, inclusief de toevoegingen aan de reserves. Als het totaal van de afwijkingen van fouten/ onzekerheden boven deze grens uitkomt dan moet het bestuur een overzicht van de afwijkingen opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. Fouten en onzekerheden mogen niet bij elkaar opgeteld worden.

Rapporteringtoleranties

Het bestuur heeft een rapporteringstolerantie waarboven zij individuele fouten of onzekerheden gerapporteerd wil krijgen voortkomend uit de VIC werkzaamheden (conform het controleprotocol/ normenkader). Voor de rapporteringstolerantie stelt het bestuur als maatstaf dat elke fout of onzekerheid ≥ 10% van de goedkeuringstolerantie wordt gerapporteerd. Alle bevindingen die boven deze tolerantie uitkomen zullen worden vermeld in de periodieke rapportage aan het bestuur. Tevens zullen de bevindingen worden gerapporteerd die kunnen leiden tot procesverbeteringen.

Uitvoering

Inkopen & aanbestedingen

De rechtmatigheid van inkopen binnen BSGR kan alleen worden aangetoond indien de onderliggende onderbouwing van de geleverde prestatie aanwezig is. Deze onderbouwing bestaat uit bijvoorbeeld een urenstaat bij geleverde diensten of opleverdocumentatie. Een inkoop wordt als onrechtmatig gekwalificeerd indien deze onderbouwingen ontbreken. Daarnaast wordt op een aantal andere onderdelen getoetst.

Voor het proces inkopen & aanbestedingen heeft een controle plaatsgevonden op de volgende sub-processen:

- Inkopen zijnde inkomende facturen (12 facturen),
- Mutatie stamgegevens (2 mutaties),
- Aanbestedingen; per interim controle hebben er alleen enkelvoudige aanbestedingen plaatsgevonden, onderbouwende documentatie inzake de enkelvoudige aanbestedingen zijn beoordeeld in het reguliere proces van inkopen.

Bevindingen

Met betrekking tot de procedures omtrent inkopen & aanbestedingen hebben wij de volgende bevindingen:

- Het mandaatbesluit dient te worden geactualiseerd naar aanleiding van de nieuwe functie van afdelingshoofd bedrijfsvoering;
- De verplichtingen worden geregistreerd in de applicatie Elvy, momenteel ontbreekt een aansluiting met het contractenregister.
- De verplichtingen per kostenplaats per afdeling zijn niet opgenomen in maandrapportages, waardoor de afdelingshoofden niet het volledig overzicht hebben over de bestedingen.
- Uit de deelwaarneming is geconstateerd dat voor een aantal geselecteerde inkopen, waarbij een verplichting verwacht wordt, deze verplichting niet is opgenomen in Elvy.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van de controle op het eerste halfjaar, hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Wij bevelen u aan om het mandaatbesluit te updaten naar de actuele situatie.
- Wij bevelen u aan om te onderzoeken of de contracten kunnen worden geregistreerd in Elvy, waarbij een aansluiting gemaakt kan worden met de opgenomen verplichtingen.
- Wij bevelen u aan om de verplichtingen per kostenplaats per afdelingen inzichtelijk te maken.
- Wij bevelen u aan om richtlijnen op te stellen voor het opnemen van verplichtingen.

Risicobeoordeling proces per interim controle

Voldoende	Voldoende beheersing van risico's Maatregelen overwogen (niet noodzakelijk) en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
-----------	---

Personeel

De salarisadministratie wordt uitgevoerd door een externe partij ADP. De afdeling P&O voert de interne controles uit op de juistheid en tijdigheid van de mutaties zoals verwerkt in de salarisadministratie.

Voor het proces personeel heeft een controle plaatsgevonden op de volgende sub-processen:

- Personeel in dienst tredende medewerker (1 dossier);
- Personeel uit dienst tredende medewerker (1 dossier);
- Bruto-netto berekeningen.

Bevindingen

Met betrekking tot de procedures omtrent personeel hebben wij de volgende bevindingen:

- Wij hebben geconstateerd dat geen zichtbare controle heeft plaatsgevonden op de gehanteerde premiepercentages per begin van het jaar.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van de controle op het eerste halfjaar, hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Wij adviseren om bruto-netto berekeningen in januari uit te voeren om de gehanteerde premies percentages zichtbaar te toetsen.

Risicobeoordeling proces per interim controle

Laag	Ruim voldoende beheersing van risico's Maatregelen niet noodzakelijk en reguliere monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
------	---

Betalingsverkeer

De reguliere en incidentele betalingen worden wekelijks uitgevoerd. Voor het reguliere betalingsproces wordt in belangrijke mate gesteund op de geautomatiseerde gegevensverwerking. Indien sprake is van handmatige betalingen worden deze onderbouwd met onderliggende specificaties, waarbij verwerking handmatig wordt toegevoegd in de bankieromgeving. De salarisbetalingen worden maandelijks uitgevoerd, waarbij tevens in hoge mate wordt gesteund op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Voor het proces betalingsverkeer heeft een controle plaatsgevonden op de volgende sub-processen:

- Betaling van inkomende facturen (reguliere betalingen van 3 weken geselecteerd);
- Betaling van salarissen (salarisbetaling van 1 maand geselecteerd);
- Incidentele (handmatige) betalingen (incidentele betaling van 3 weken geselecteerd).

Bevindingen

Wij hebben aan de hand van de uitgevoerde deelwaarneming geen tekortkomingen vastgesteld in de procedures omtrent reguliere-, incidentele- en salarisbetalingen.

Aanbevelingen

Geen aanbevelingen geconstateerd

Risicobeoordeling proces per interim controle

Laag	Ruim voldoende beheersing van risico's Maatregelen niet noodzakelijk en reguliere monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
------	---

Memoriaal boekingen

Memoriaalboekingen worden uitgevoerd door de administrateur voor een aantal elementen: inboeken van afschrijvingslasten MVA, salaris gerelateerde items (loonheffing, pensioenpremies etc.), overlopende posten en eventuele correcties.

Voor het proces memoriaalboekingen is een data extract uit Exact gedraaid waarin alle memoriaalboekingen zijn verantwoord. Hieruit heeft controle plaatsgevonden op de volgende (sub) processen:

- Memoriaalboekingen (selectie van 2 items opgesplitst naar de diverse soorten memoriaalboekingen).

Bevindingen

Met betrekking tot de procedures omtrent memoriaalboekingen hebben wij de volgende bevindingen:

- Up-to-date maken van de procedurebeschrijvingen inzake memoriaalboekingen.
- Controle op juiste verwerking van memoriaalboekingen middels vier-ogen principe ontbreekt.
- Onderbouwingen van de memoriaalboekingen worden momenteel niet integraal opgeslagen op een centrale locatie.

Aanbevelingen

Naar aanleiding van de controle op het eerste halfjaar, hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Wij bevelen u aan om de procedures omtrent memoriaalboeking te updaten.
- Wij bevelen aan om de verantwoordelijkheid van de uitvoering en controle op memoriaal boekingen bij twee verschillende functionarissen te beleggen, zodat de juiste/ tijdige en volledige verwerking van de memoriaalboekingen is geborgd.
- Wij bevelen aan om te onderzoeken of voor de memoriaal boekingen inzake afschrijvingen materiële vaste activa, gebruik kan worden gemaakt van geautomatiseerde verwerking in Exact (MVA-module).
- Wij bevelen u aan om duidelijke afspraken te maken welke onderbouwingen van de memoriaal boekingen worden opgeslagen en welke locatie hiervoor wordt gehanteerd.

Risicobeoordeling proces per interim controle

Voldoende	Voldoende beheersing van risico's Maatregelen overwogen (niet noodzakelijk) en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
-----------	---

Automatisering

BSGR maakt ten behoeve van de kantooradministratie gebruik van een aantal systemen, namelijk:

- Elvy ten behoeve van de autorisatie van facturen;
- Exact Globe ten behoeve van de financiële administratie;
- ADP ten behoeve van de personeelsadministratie.

Het beheer van de IT infrastructuur is ondergebracht bij KPN. De migratie naar KPN vanuit Centric SMC is in twee fasen uitgevoerd namelijk de migratie van de kantoorautomatisering (uitgevoerd in december 2022) en de migratie van de IT infrastructuur van Centric naar KPN (medio maart 2023).

Logische toegangsbeveiliging Elvy en Exact Globe

Voor de financiële administratie wordt gebruik gemaakt van de webapplicaties Elvy en Exact Globe.

Bevindingen

Voor de applicaties Elvy en Exact Globe zijn geen automatische aanpassingen van wachtwoorden vereist. De betreffende applicaties zijn enkel toegankelijk middels inlog via het netwerkaccount waardoor het risico zodoende voldoende wordt gemitigeerd.

Aanbevelingen

Geen aanbevelingen geconstateerd.

Wijzigingsbeheer Elvy en Exact Globe

Wijzigingenbeheer heeft als doel dat wijzigingen op een beheerste wijze worden vastgelegd, geëvalueerd, geautoriseerd, getest en geïmplementeerd. De kwaliteit van wijzigingenbeheer vormt daarmee een belangrijke randvoorwaarde om een betrouwbare gegevensverwerking te realiseren. Nieuwe releases van de leveranciers (Elvy & Exact Globe) worden beoordeeld op de noodzaak van doorvoeren. Indien een nieuwe release wordt doorgevoerd, wordt deze eerst in een testomgeving uitgevoerd en vervolgens doorgeleid naar productie.

Bevindingen

Naar aanleiding van de controle op het eerste halfjaar, hebben wij de volgende bevindingen:

- Nieuwe releases worden uitgevoerd door de leverancier van de applicatie (in 2023 enkel releases van Elvy). De release vindt ten eerste plaats in de test omgeving. Voordat de nieuwe release wordt doorgevoerd naar productie vindt geen formele afstemming plaats met de gebruiker (BSGR).

Aanbevelingen

Naar aanleiding van de controle op het eerste halfjaar, hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Wij bevelen u aan om in overleg te gaan met softwareleverancier Elvy, met als doel het formaliseren van de procedures omtrent het doorvoeren van nieuwe releases naar productie.

Continuïteit Elvy en Exact Globe

De back-up en recovery procedures zijn belegd bij de externe partij KPN. Dagelijks wordt een back-up gemaakt van de bij BSGR in gebruik zijnde applicaties (elke dag een back-up, archive-log files worden elk kwartier weggeschreven). De back-ups worden opgeslagen bij twee fysiek gescheiden datacenters. De procedures omtrent back-up en recovery vormen een onderdeel van de ISAE 3402 type II werkzaamheden. Voor eventuele bevindingen verwijzen wij naar de rapportage inzake ISAE 3402 type II.

Automatisering ADP

ADP heeft een ISAE 3402 type II verklaring waarop gesteund kan worden in het kader van logische toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en continuïteit van het systeem.

Risicobeoordeling proces per interim controle

Voldoende	Voldoende beheersing van risico's Maatregelen overwogen (niet noodzakelijk) en monitoring door verantwoordelijke proceseigenaar wel nodig
-----------	--